

*PSIHOLOĢISKĀS LABKLĀJĪBAS VEICINĀŠANA UN
MONITORINGS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS:
ZINĀTNĒ BALSTĪTA PIEEJA*

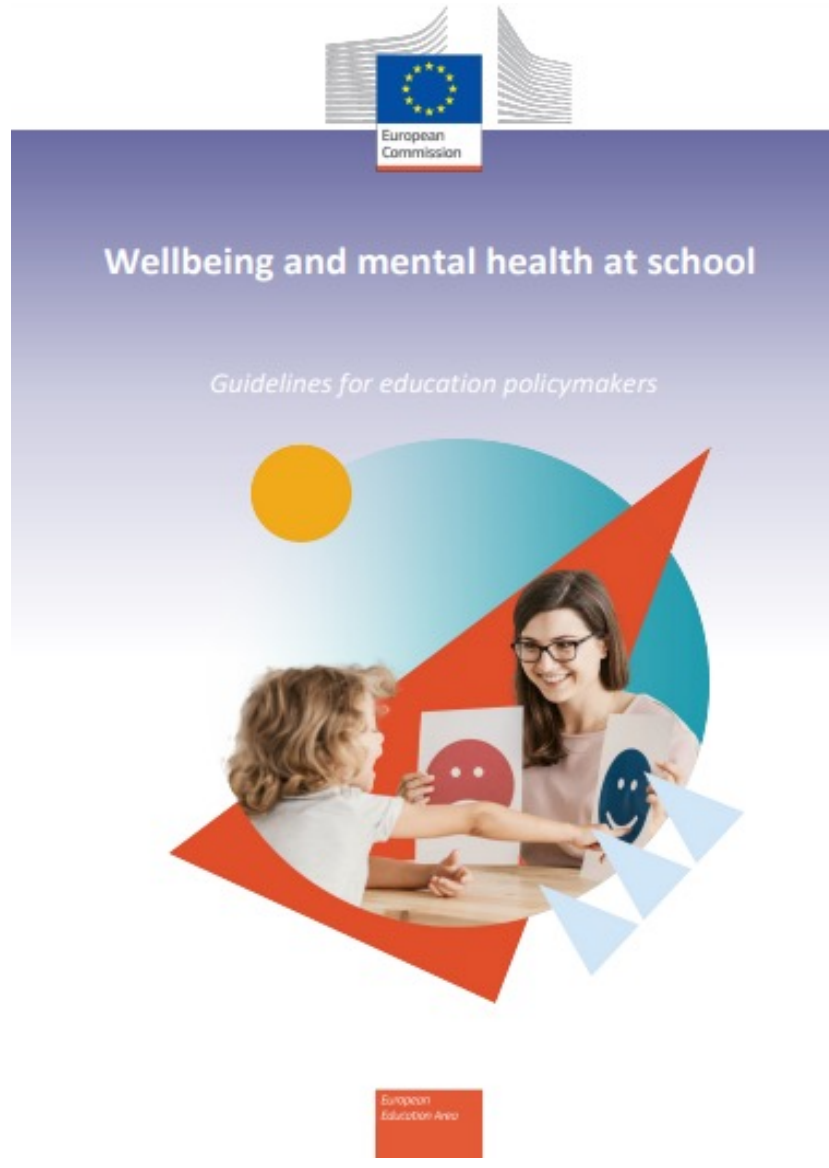
*Baiba Martinsone
11/06/2026*

Labklājības veicināšana izglītībā: ES politikas nostādnes

Eiropas Komisijas vadlīnijas sistēmiskai visas skolas pieejai labklājības veicināšanā (skolas un politikas līmenī)

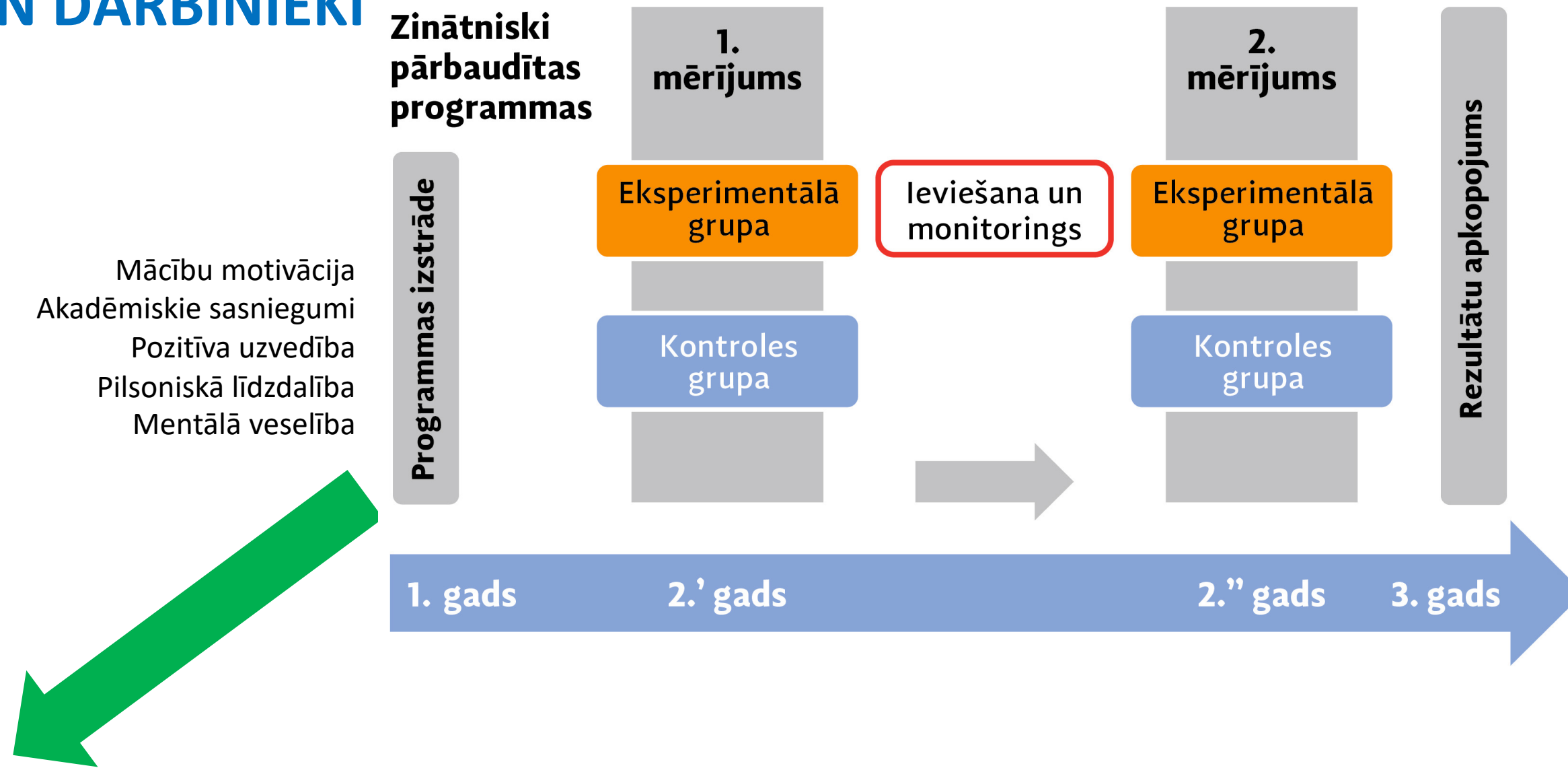
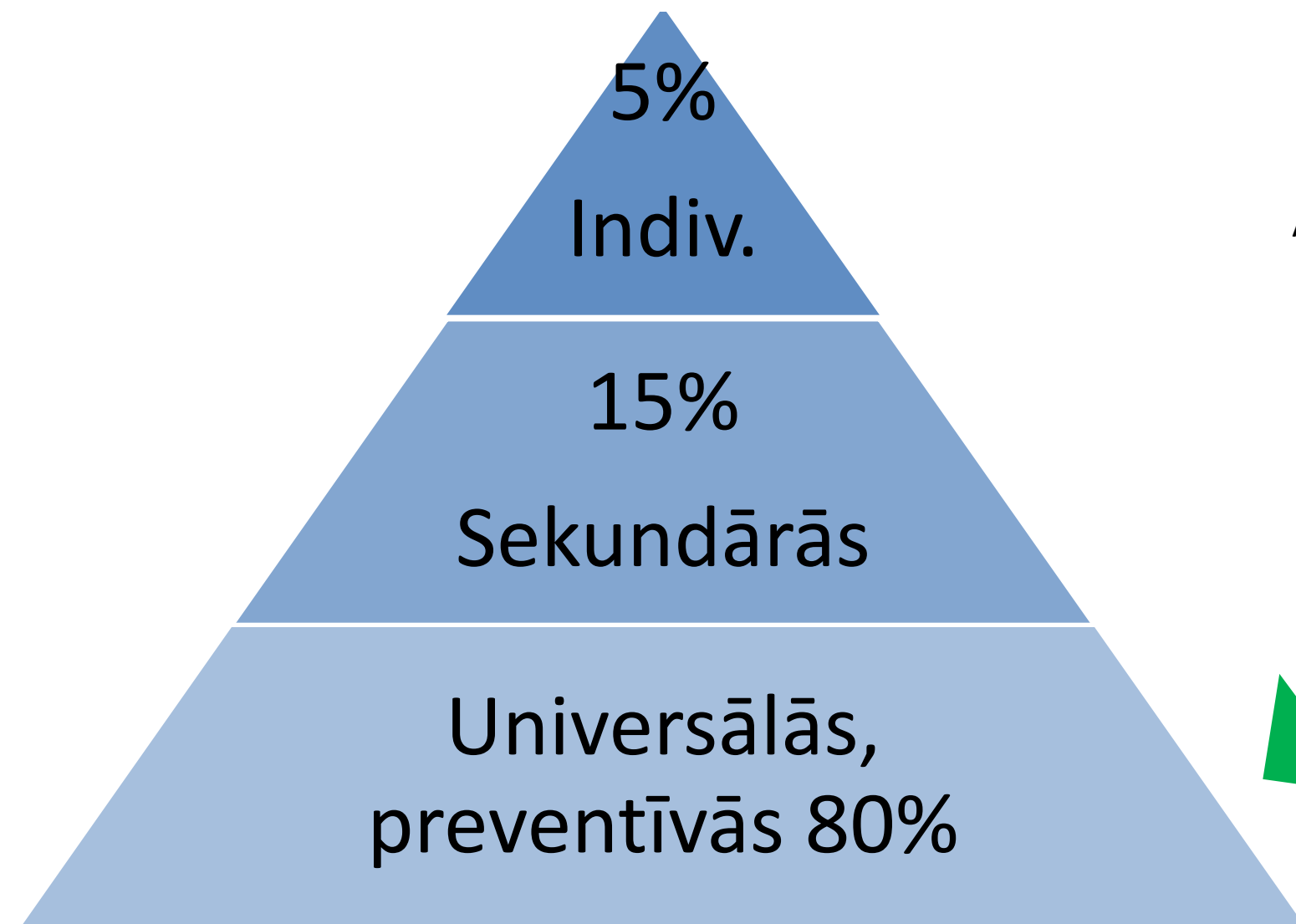
<https://education.ec.europa.eu/news/supporting-wellbeing-at-school-new-guidelines-for-policymakers-and-educators>

EK pašnovērtēšanas rīks iekļaušanas un labklājības veicināšanai un monitoringam
<https://school-education.ec.europa.eu/en/learn/self-assessment-tools/inclusion-and-wellbeing>

Visas skolas pieeja (augsti sasniegumu standarti un sociāli emocionālā mācīšanās)

- Administrācijas iniciatīva un vadošā loma
- Sociāli emocionālā mācīšanās / personības izaugsme / labklājība ir sasniedzamais rezultāts. To īsteno **VISĀ SKOLĀ, VISĀS KLASĒS/GRUPĀS, VISI PEDAGOGI UN DARBINIEKI**
- Prakse tiek uzturēta gadu no gada

Pierādījumos balstītu programmu kritēriji

- Programmas saturs ir **teorētiski pamatots** un tieši vērsts uz konkrēto prasmju attīstīšanu
- Programmas saturs ir pielāgots vecumposmiem, satur aktīvas mācīšanās metodes un nodrošina secīgu prasmju apgūšanu
- Nodrošina profesionālo pilnveidi programmas īstenotājiem
- Veikts vismaz viens **efektivitātes novērtējums** (ārējs vērtētājs) ar pirms/pēc mērījumu un kontroles grupu
- Pierādīta **pozitīva ietekme** vismaz vienā no jomām, ko programma attīsta

Papildu jautājumi: Kas ir programmas autori (izglītība, kompetence); visas skolas pieeja; prakses uzturēšana gadu no gada (ieviešana tieši tā, kā programmā paredzēts); zinātniskas publikācijas par rezultātiem, lai varētu veikt to replicēšanu

KAPĒC TIKAI ZINĀTNĒ BALSTĪTAS PROGRAMMAS?

- Balstīšanās pieņēmumos par to, kas varētu palīdzēt, rada situāciju, kad programma nav piemērota vecumam, skolai, kultūras kontekstam
- Nelietderīgi tērēti resursi (laiks un nauda), ko varētu ieguldīt efektīvās intervencēs
- Iespējams kaitējums (stigmatizācija, «diagnosticēšana» bez atbalsta mehānismiem)
- «Kārtējā programma», kas neko nemaina, mazina uzticēšanos
- «Vieglās» intervences nedod pozitīvas izmaiņas

GARĪGĀS VESELĪBAS VEICINĀŠANA SKOLĀS (3–18g.v.)

Sociāli emocionālā mācīšanās.
Nodarbību plāni 1.–12. klasei

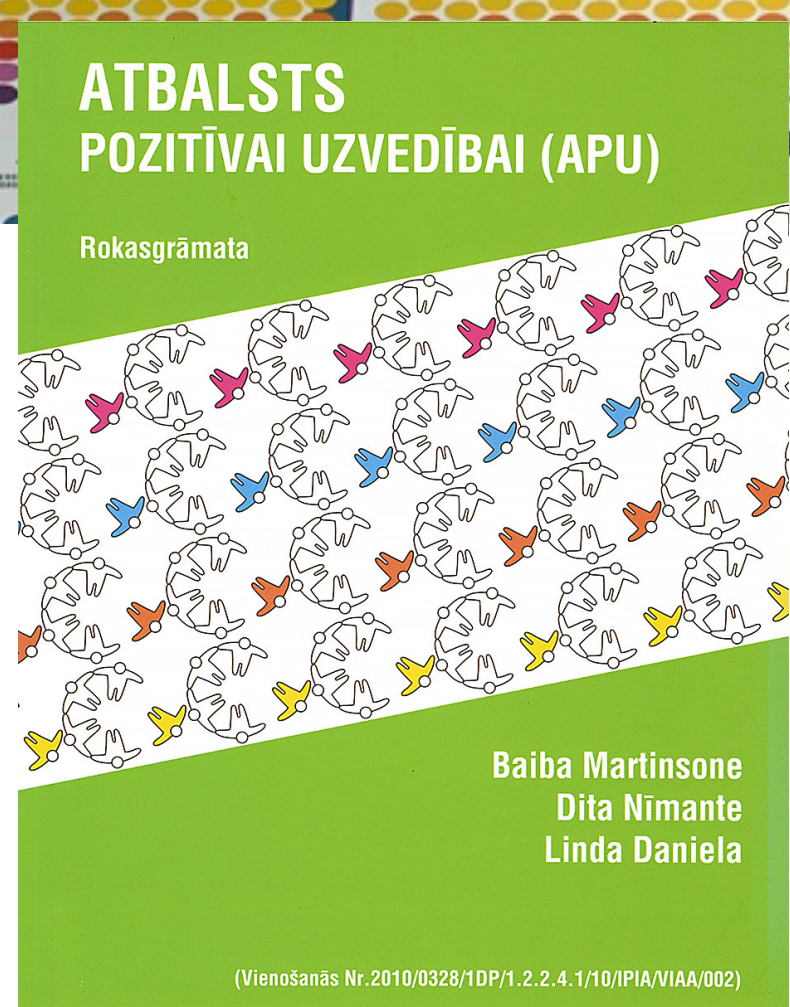
Metodiskais līdzeklis

- Sociāli emocionālā mācīšanās.
Nodarbību plāni 1.-12. klasei
<https://mape.skola2030.lv/materials/B8awCAPn8vdCLpzGZ7eTDi>

- PROMEHS. Garīgās veselības veicināšana skolās (brīvpieejas materiāli)
https://universityoflatvia387-my.sharepoint.com/:f:/g/personal/slaiz_edu_lu_lv/EsKwNu3taIJNhT1_Z0RhPvUBUedB5oh1FjnJ9SWr99mtUg?e=fZEKcE

- Mācīties būt. Rokasgrāmata skolēnu sociāli emocionālo prasmju novērtēšanai skolā
<https://www.visc.gov.lv/lv/media/20780/download?attachment>

- Mācīt būt. Ceļš uz labklājību.
https://www.visc.gov.lv/lv/projekts/projekts-macit?utm_source=chatgpt.com&utm_source=https%3A%2F%2Fchatgpt.com%2F

Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursi LU IZPF
Pieaugušo pedagoģiskās izglītības cantrā

<https://izpf.lu.lv/studijas/muzizglitiba/>

Pozitīva skolas klimata monitorings

(Džordžijas) Skolas klimata aptauja (La Salle, 2017)

Aptauju latviešu valodā 2018. gadā adaptējusi Baiba Martinsone

Četras aptaujas formas:

- Sākumskolas skolēniem (3.-4. klase)
- Pamatskolas/vidusskolas skolēniem (5.-12. klase)
- Skolas personālam
- Vecākiem/aizbildņiem

Piederības izjūta, attiecības ar vienaudžiem un pedagogiem,
disciplīna un kārtība, drošība,
mācīšana un mācīšanās, skolas fiziskā vide, kultūras pieņemšana,
sadarbība ar vecākiem

APTAUJU VEIC ANONĪMI UN PARASTI PSIHOLOGA VADĪBĀ

Pētniecība, lai izglītībā ienāktu pierādījumos balstītas inovācijas un instrumenti

OPEN ACCESS

EDITED BY
Kai Yuan,
Peking University Sixth Hospital, China

REVIEWED BY
Liza Hopkins,
The Alfred Hospital, Australia
Christiane E Kehoe,
The University of Melbourne, Australia
Julius Burkauskas,
Lithuanian University of Health
Sciences, Lithuania

*CORRESPONDENCE

Adolescent social emotional skills, resilience and behavioral problems during the COVID-19 pandemic: A longitudinal study in three European countries

Baiba Martinsone^{1*}, Ieva Stokenberga¹, Ilze Dambergā¹,
Inga Supe¹, Celeste Simões^{2,3}, Paula Lebre^{2,4}, Lúcia Canha^{2,3},

School Psychology

2021, Vol. 36, No. 3, 155–166
<https://doi.org/10.1037/spq0000430>

ari⁷

A Multinational Study Exploring Adolescent Perception of School Climate and Mental Health

Tamika P. La Salle¹, Jesslynn Rocha-Neves², Shane Jimerson³, Sergio Di Sano⁴, Baiba Martinsone⁵,
Silvia Majercakova Albertova⁶, Eva Gajdošová⁶, Ariane Baye⁷, Caroline Deltour⁷, Victor Martinelli⁸,
Milosh Raykov⁸, Chryse Hatzichristou⁹, Olympia Palikara¹⁰, Éva Szabó¹¹, Zydre Arlauskaitė¹²,
Danai Athanasiou⁹, Orlean Brown-Earle¹³, Gino Casale¹⁴, Aikaterini Lampropoulou⁹,
Aleksandra Mikhailova¹⁵, Marina Pinskaya¹⁵, and Roman Zvyagintsev¹⁵

¹ Department of Educational Psychology, University of Connecticut

² Department of Education & Counseling, Rivier University

³ Department of Counseling, Clinical, and School Psychology, University of California

⁴ Department of Neuroscience, Imaging and Clinical Science, D'Annunzio University of Chieti Pescara

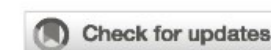
⁵ Department of School and Educational Psychology, University of Latvia

⁶ Department of School and Work Psychology, Paneuropean University

⁷ Department of Psychology, Speech and Language Therapy, and Education, University of Liège

⁸ Department of Education Studies, University of Malta

⁹ Department of Psychology, National and Kapodistrian University of Athens

OPEN ACCESS

EDITED BY
Herman Hay-ming Lo,
Hong Kong Polytechnic University,
Hong Kong SAR, China

REVIEWED BY
Anna Parola,
University of Naples Federico II, Italy
Sisi Tao,
The University of Hong Kong.

Social Emotional Competence, Learning Outcomes, Emotional and Behavioral Difficulties of Preschool Children: Parent and Teacher Evaluations

Baiba Martinsone^{1*}, Inga Supe¹, Ieva Stokenberga¹, Ilze Dambergā¹, Carmel Cefai²,
Liberato Camilleri³, Paul Bartolo², Mollie Rose O'Riordan⁴ and Ilaria Grazzani⁵

¹ Department of Psychology, University of Latvia, Riga, Latvia, ² Department of Psychology, University of Malta, Msida, Malta,

The effectiveness of a school-based, universal mental health programme in six European countries

Carmel Cefai^{1*}, Liberato Camilleri², Paul Bartolo³,
Ilaria Grazzani⁴, Valeria Cavioni⁴, Elisabetta Conte⁴,